

Slovosled v angličtině

Věta oznamovací

Narozdíl od češtiny má angličtina pevný slovosled. Angličtina neskloňuje a nečasuje (je to analytický jazyk), takže slovosled se podstatně podílí na smyslu věty. Pro pořadí slov ve větě oznamovací se používá pravidlo **SVOMPT**.

Subject - podmět

Verb - sloveso

Object - předmět

Manners - způsob (quickly, lazily, very much, loudly)

Place - místo (home, at school, in space)

Time - čas (yesterday, tomorrow, in a fortnight)

Subject	Verb	Object	Manners	Place	Time
Our school	began		as a secondary vocational school.		
The construction of our school	started				in 1967.
He	spoke	to her	briefly	at school	yesterday.
We	will start	a fire			tomorrow.
I	like	it	quite a lot.		
1.					
2.					
3.					
4.					

1 Shoot for the stars.

2 He is coming home tomorrow.

3 We went by foot.

4 Some things are better left unsaid. (pozor na sponu)

Co v tom dělá nepořádek

1. Příslopečná určení - příslopečná určení (zpravidla ale jen jedno najednou) lze přesunout na začátek věty a to se potom odděluje čárkou (většinou, čárky v angličtině nejsou exaktní věda). Toto přesouvání se dá použít k zvýraznění důležité informace ve větě, podobně jako jádro a východisko v češtině.

Tomorrow, I will be back. **VS** I will be back tomorrow.

At school, they are trying to teach us math. **VS** They are trying to teach us math at school.

Quickly, we need to go. **VS** We need to go quickly.

2. Frekvenční příslovce - Příslowce, která udávají frekvenci nebo míru dění děje ve větě se dávají za sloveso, pokud je to sloveso **to be**, a za něj, pokud ne. Je-li ve větě více sloves (pomocné/modální a významové), tak se dávají mezi ně. Mezi často používaná frekvenční příslovce patří např. **never, always, sometimes, often, occasionally, hardly ever, usually, still, really, even.**

Často jezdím na kole.

V noci vždy svítí měsíc.

Občas přijdu pozdě. (doslova 'Občas jsem pozdě')

Můj otec nikdy nebyl kuřákem.

3. Dva předměty ve větě - Pokud má věta dva předměty, potom musíme rozlišit předmět **přímý a nepřímý**. V angličtině jsou dva způsoby jak pak větu postavit: buď dáme přímý, potom nepřímý nebo nepřímý + předložku (to/for) + přímý.

I gave him his notebook. **VS** I have his notebook to him.

I have her gift. **VS** I have the gift for/from her.

Dal jsem jim jejich peníze.

Koupil jsem nám jeho obraz.

4. Existenční vazba There is/There are - Existenciální vazbu používáme, když chceme říct, že něco někde je. Jakoby odpovídá na otázku **Co tam je?**. Slovosled je **There is/are + Co? + Kde?**.

There are many stars in the sky.

There is a place for everyone.

Na stole je pavouk.

Kniha je na lavici.

Tady není nikdo. (pozor, v angličtině není dvojitý zápor)

Věta tázací

Ve větách tázacích platí podobné pravidlo, až na jednu změnu - přísudek se dává před podmět. Pokud je ve větě i sloveso významové, předmět se dává mezi ně. Na začátek věty se v otázkách dávají tázací zájmena (**What, Who, When, Where, Why, Whom, Whose, Which, How + archaické Whence**) a složená tázací zájmena (**How much, How many, How often, How far, What time, atd.**). Z pravidla SVOMPT se tedy v otázkách obecně stává **(Wh)AvSVOMPT**, kde Av = Auxiliary verb = pomocné sloveso.

What is the problem here?

Why are you saying that to me?

How is the weather in Scotland tomorrow?

Kolik stojí tato kniha? (doslova: Jak moc je tato kniha?)

V kolik hodin je to setkání? (doslova: V jaký čas je setkání?)

Tázací věta zjišťovací

V tázacích větách zjišťovacích se používá **to do** jako pomocné sloveso. Ve větě potom zbývá jen **AvSV(OMPT)**. V zjišťovacích otázkách se nepoužívá tázací zájmeno. Při překladu do češtiny bývá věta výrazně kratší, protože v tázacích větách zjišťovacích často nepoužíváme pomocné sloveso.

Do you smoke?

Does he drive a car?

Did you think about it?

Lyžuješ?

Pije on pivo?

Tázací věta věcná

Ve větě tázací věcné se ptáme na nějakou vlastnost předmětu/podmětu. Na začátku věty vždycky stojí tázací zájmeno. Platí pořadí **WhAvSVO**, ale alespoň jedno z **(MPT)** často chybí, abychom se na něj mohli zeptat.

Where does the teacher park his car?

How do you make a computer? ('you' zastupuje všeobecný podmět)

Jak se dělá dům?

Tázací věta podmětná

V tázací větě podmětné se ptáme na podmět. Pořadí ve větě je stejné, jako ve větě oznamovac - **SVO** - akorát podmět je zastoupen tázacími zájmeny **What** nebo **Who**.

Who is that?

What are you? (v překladu bude figurovat slovo 'zač')

Kdo jsi?

Kdo řídí tento podnik? (doslova 'Kdo běhá tuto společnost?' :D)

Věta rozkazovací

Rozkazy jsou v angličtině jediný typ věty, který nemá podmět. Rozlišujeme dva slovosledy, podle toho, které osobě rozkazujeme. Pro 2. osobu jak jednotného i množného čísla se používá **(Av)V(OMPT)**. Pro první osobu množného čísla a třetí osobu je slovosled **(Av)OV(MPT)**. V třetí a první osobě se používá pomocné sloveso **let = nechat**. 'Let' funguje podobně jako necht' v češtině.

Come here!

Let's drink!

Let him leave!

Pojďme!

Nech mě být!

Záporný rozkazovací způsob má před infinitivem pomocné sloveso se záporkou:

Don't smoke!

Don't let her get lost!

Členy v angličtině

I když to tak třeba na první pohled nevypadá, každé podstatné jméno v angličtině má svůj člen. A ten může být **určitý (the = definite article)**, **neurčitý (a = indefinite article)**, **nahrazený** nebo i **nulový**.

Člen určitý

Člen určitý **the** má v angličtině dvě varianty, jejich rozdíl však čistě fonetický - pokud je za neurčitým členem slovo, jehož první písmeno je **souhláska**, vyslovujeme jej **krátce** jako /ðə/, pokud je za ním slovo se **samohláskou** na začátku, vyslovuje se **dlouze** jako /ði:/.

Pozor na to, že jde o to jak to následující slovo vyslovujeme, ne jak se píše (**yellow** se **nepočítá** jako slovo se samohláskou, protože **y** následované další samohláskou je **souhláska** české **j**; **hour** se **počítá**, protože **h** nevyslovujeme - **/aur/**). Rozlišujeme tři hlavní případy použití neurčitého členu ve větě:

- 1 Pokud mluvíme o již známé věci
- 2 Když věc o které mluvíme má jen jeden jediný exemplář (v určitém vymezeném úseku)
- 3 U států/pohoří/řek/měst atd., které mají **víceslovný** název, nebo jsou v **množném čísle**

(1) He lives in a family house near Geneva, the house is very modern.

(1) The food they left has gone stale. (to go stale = okorat, žluknout, zkazit se; to leave = zanechat, nechat, opustit)

(2) Put it in the freezer. (to freeze = mrazit, zmraznout)

(2) Where did you put the keys?

(3) The African continent is mostly located in the southern hemisphere. (hemisphere = polokoule)

(3) The Soviet union is the birthplace of communism. (birthplace = rodiště)

(_) Jedu do Nizozemí.

(_,_) Evropská integrace není téma do té písemky. (doslova: není tématem pro písemku)

Člen neurčitý

Neurčitý člen má podobně jako člen určitý dvě varianty, o jejichž použití rozhoduje první vyslovená hláska následujícího slova. Rozdíl tady ovšem není jen fonetický - pro **souhlásky** se používá člen **a**, pro **samohlásky** člen **an** (pro použití **an** je důvod z velké části etymologický/historický - neurčitý člen se vyvinul ze slova **one**). Podobně jako člen určitý se tento člen používá v třech hlavních případech:

- 1 Když zavádíme do konverzace novou informaci, resp. pokud mluvíme o dané věci **s posluchačem** poprvé. Pozor na druhý případ určitých členů, tam může mít použití neurčitého členu až sarkastický charakter!
- 2 Pokud říkáme, co je kdo zač. To je třeba u povolání, živočišných druhů nebo u podstatných jmen s přívlastkem.
- 3 Množství (jako jeden/jedna, viz etymologie slova **a/an**), nebo frekvence (viz **a little, a few**).

(1) I bought a new helicopter.

(1) He lives in a house near Geneva.

(2) Armstrong was an astronaut.

(2) She wants to be a lawyer.

(2) Felix is a cat.

(2) She is a very smart person.

(3) We want a watermelon and two pumpkins.

(3) Houston, we have a problem.

(3) We have got a few trees in our garden.

(3) I will be there in half an hour.

(_) Je to kočka, pes a nebo liška?

(_) Vidíme se dvakrát za měsíc. (doslova: Vidíme se navzájem dvakrát v měsíci; navzájem = each other)

Člen nahrazený

Tento druh členu se vyčleňuje jen v některé literatuře, jinde je sloučen s nulovým členem. Člen nahrazený ve vyznačuje tím, že jeho místo zastupuje jiné slovo. Toto slovo je ve většině případů buď přivlastňovací nebo ukazovací **zájmeno**, **přivlastňování** (saxonský genitiv) nebo **vyjádření míry** - **many, much, some, any, little**.

To je její taška.

I saw his new shoes yesterday.

Paul's house is always clean.

Je to babiččin recept. (pozor na **recipe** vs receipt vs prescription)

Mám málo vody.

Any child can play with toys.

I don't know that guy.

Some weird guy yelled at me in the street yesterday.

Člen nulový

Poslední druh členů v angličtině vyjadřuje odůvodněnou absenci členu. Žádný člen se nepíše, pokud mluvíme o **abstraktní nebo nepočitatelné věci**, popřípadě o **počitatelném podstatném jméně v množném čísle**. Nulový člen se také používá, pokud mluvíme obecně, mluvíme o státech, městech, řekách atd., které mají **jednoslovný název**. Méně formální případ je také použití v úderných názvech v novinách nebo v televizním zpravodajství.

What is love? (Baby don't hurt me, no more...)

Rich people often have helicopters.

Můž pětikrát postřelen, útočník na útěku! (na útěku = on the run, útočník = attacker)

Vltava is the longest river in the Czech Republic.

Is water wet?

Zebry jsou pruhované. (pruhované = striped)

Vyjádření míry

Jedním, ze způsobů vyjádření neurčité míry v angličtině je použití slov **some**, **any**, **much**, **many**, **a lot**, **(a) few**, **(a) little**. Případy použití těchto slov zpravidla závisí na kontextu a na počitatelnosti podstatného jména, ke kterému se váží. Pokud je dané slovo počitatelné, používá se jeho množné číslo.

Some, any

Ve významu **nějaký, trochu** se **some** používá v **oznamovacích větách** (kladných) a slovo **any** v **tázacích větách** podobného významu.

There are some apples left. (left tedy znamená zbylo)

Does she have any paperclips?

Opačné věty:

1.

2.

Ovšem v otázkách, kde se zároveň ptáme a nabízíme používáme místo **any** slovo **some**:

Do you want some pizza?

How about some music? („How about...” = „Co takhle...”)

Chtěl by on trochu vody?

Any v záporných otázkách

V záporných větách se slovo **any** používá ve významu **žádný, ani jeden**.

There aren't any people in the lobby. (lobby = hala, předsíň)

Nemám ani jeden kabel. (pozor na číslo!)

Počitatelnost a some/any

Some a any se ve významu **nějaký** používá pouze u nepočitatelných podstatných jmen nebo u podstatných jmen v množném čísle. Pro vyjádření neurčitosti podstatného jména v jednotném čísle používáme **neurčitý člen a/an**.

There is a restaurant down the street. (down the street = tedy v ulici)

I saw a tire in the ditch.

Some v záporných větách

V záporných větách má **some** význam **některý/někteří**. Vyjadřuje pouze částečnou absenci, ne kompletní - vyčleňuje některé prvky z množiny.

I didn't see any of them **VS** I didn't see some of them.

Nedokážu dělat některé sporty.

Any jako kterýkoliv

Slovo **any** jde také používat ve významu **jakýkoliv/kterýkoliv**, pokud jej spojíme s počítatelným podstatným jménem **v jednotném čísle**.

Any child could do it.

Order any drink you like.

Přečti jakýkoliv článek. (nápís = writing)

Some + jednotné číslo

Slovo **some** s **jednotným číslem** je možné použít ke zdůraznění toho, že se jedná o něco **skutečně neurčitého**. Další případ, kdy je možné 'some' spojit s jednotným číslem je, když chceme zdůraznit pozitivní aspekt daného podstatného jména.

We went by some old house. (to go by = jít okolo/kolem/podél)

He's quite some man!

No to je ale obraz! (to = that; doslova: Teď to je nějaký obraz!)

Složené tvary

Slova **some**, **any** a **no** (ve významu **žádný**) tvoří několik složených tvarů, jejichž použití se řídí identickými pravidly jako nespojené tvary.

SOMETHING	(něco),	ANYTHING	(něco, nic, cokoliv),	NOTHING	(nic)
SOMEBODY	(někdo),	ANYBODY	(někdo, nikdo, kdokoliv),	NOBODY	(nikdo)
SOMEONE	(někdo),	ANYONE	(někdo, nikdo, kdokoliv),	NO ONE	(nikdo)
SOMEWHERE	(někde),	ANYWHERE	(někde, nikde, kdekoliv),	NOWHERE	(nikde)

Much, many, a lot

Tato tři slova všechna vyjadřují dostatek, ba i nadbytek podstatného jména, ke kterému se váží. Přestože všechna tři slova mají podobný význam, liší se jejich oblast použití a vztah k počitatelnosti.

A lot (of)

Toto slovo univerzálně vyjadřuje, když je něčeho **hodně**. Používá se jak u nepočitatelných tak u počitatelných podstatných jmen. Jeho výskyt ve formální angličtině je však omezený.

I've got a lot of money.

We have got a lot of stuff to deal with. (stuff to deal with=věci na práci)

Oni znají spoustu lidí.

Předložku **of** za **a lot** dáváme pouze tehdy, pokud za tím hned následuje podstatné jméno. Pokud stojí **a lot** osamocené na konci věty, je jeho význam spíš bližší slovu **moc**.

It hurts a lot.

They didn't like it a lot.

Much, many

Tato dvě slova se také používají ve významu **hodně**, ale nejsou to synonyma předchozího slova **a lot**. Hlavní rozdíl mezi **much** a **many** spočívá v počitatelnosti. **Much** se používá u **nepočitatelných** podstatných jmen a **many** u počitatelných.

Much i **many** se používají zejména v otázkách a záporech. Ve větách oznamovacích kladných je skryt další rozdíl mezi těmito slovy - použít **many** v oznamovací větě se považuje za **velmi formální**, použití **much** v oznamovací větě se často **považuje za chybu**.

Do you have many friends?

How much experience do you have?

Mám moc práce. (s použitím slova **too**)

Na rozdíl od **a lot** nepřidáváme za **much** a **many** předložku **of**. Jediná výjimka je, pokud mluvíme o velké části z nějakého celkového množství či počtu. V tomto případě slova **much** a **many** mají význam **spousta** nebo slova **moc** ve spojení se 2. pádem.

Many of my friends like my new haircut.

Nesnědl jsem moc z té pizzy.

(A) little, (a) few

Pomineme-li neurčitý člen na začátku těchto slov, je rozdíl mezi kvantifikátory **little** a **few** pouze v rovině gramatiky. Jak **little** tak **few** se do češtiny přeloží jako **málo**. V angličtině se pro práci s počítatelnými podstatnými jmény používá **few** a s nepočítatelnými se používá **little**.

little coffee

few magazines

little water

few flowers

little sand

few helicopters

Podstatnou zvláštností je jejich spojení s neurčitým členem. **Neurčitý člen "a" jak u few tak u little mění jejich význam**. Se členem tyto slova znamenají **trochu, několik, pár**, což z nich dělá v jistém smyslu alternativu **some**, pokud jej používáme v tomto kontextu. Dá se proto říct, že **a few + a little** jsou pozitivní výrazy, kdežto **few + little** je zabarveno negativně.

We have a few nice things here.

I still have a little time for you. (still = ještě)

On má doma málo nábytku.

Mám pár dobrých přátel.

Mám málo dobrých přátel.

There is a few things we need to talk about.

Sorry! I am a little late.

Future simple

V angličtině se používá pro jednoduché vyjádření budoucích dějů modální slovesa **will, shall** a vazba **to be going to [sloveso]**.

Will - neplánovaná budoucnost

Modální sloveso 'will' se používá pro vyjádření budoucnosti, které buď nemá žádné nebo pouze implicitní spojení se současností. Tři hlavní případy, kdy se používá will:

- 1 Rychlé rozhodnutí
- 2 Vyjadřování domněnek o budoucnosti
- 3 Vytváříme nabídku, slibujeme

I will bring us some drinks.

She thinks it will rain tomorrow.

I will help you.

Vyzvednu si tě v 7 hodin. ('Zvednu tě v 7 hodin' - frázové sloveso **pick up**)

Zítra budu doma.

Shall

Shall se dá používat ve stejných případech jako will, ovšem v moderní angličtině je postupně vytlačováno. V současnosti se nejvíce používá v první osobě při nabízení:

Shall we dance?

Půjdeme?

Going to - plánovaná budoucnost

Vazba **to be going to + sloveso** se používá při popisování budoucnosti, která má přímé, explicitní spojení se současností. Podobně jako neplánovaná budoucnost rozlišujeme tři hlavní případy, kdy se používá **going to** používá:

- 1 Předem naplánované činnosti/události
- 2 Konkrétní fakta naznačují, že se něco stane
- 3 Něco se stane velmi brzy, bezprostředně

We are going to Tuscany next week.

My favorite team is going to win the cup tomorrow.

The bomb is going to explode!

Zítra jdu k doktorovi.

To auto nabourá!

Present simple

Přítomný čas prostý je jeden ze základních časů. Jediná změna tvaru slovesa spočívá v koncovce **-(e)s** v třetí osobě jednotného čísla, popřípadě dojde k změkčení koncového **-y** na **-ie**. Ke změkčení nedochází, pokud koncovému **'-y'** předchází další samohlásky.

1. j. č.	I speak	I wash	I study	I play
3. j. č.	He speaks	It washes	She studies	He plays
1. mn. č.	We speak	We wash	We study	We play
2. osoba	You speak	You wash	You study	You play
3. mn. č.	They speak	They wash	They study	They play

I ride the bike.

She walks home every day.

It worries me too much.

Hraje si s ohněm.

Oni jsou studenti.

Zápor se tvoří přidáním zápornky **not**. Pokud je přísudek jiné sloveso než **to be**, je nutné přidat pomocné sloveso **to do**:

They are not/aren't ready.

He doesn't/does not speak chinese.

Nedělej to. (**to do** je významové i pomocné sloveso)

Zítřka tu nejsem.

Otázky se také tvoří pomocí sloves **to be** a **to do**:

Do you smoke?

Are you here tomorrow?

Jsi ve škole?

Znáš toho sportovce? (doslova: Víš toho sportovce?)

Past simple

Minulý čas prostý funguje podobně jako přítomný čas prostý. Jediný rozdíl je použití příčestí minulého u přísudku. V případě pravidelných sloves se přidává přípona **-ed** (**learn -> learned**), u sloves, která končí neznělou souhláskou dochází k jejímu zdvojení (**spot -> spotted**). Nepravidelná slovesa používají zvláštní tvar. Nedochází k přidání přípony **-s** ve třetí osobě. U záporu a otázek se používá příčestí minulé slovesa **to do -> did** nebo slovesa **to be -> was** (jednotné číslo)/**were** (množné číslo).

1. j. č.	I spoke	I washed ed	I studied ed	I spot ted
3. j. č.	She spoke	He washed ed	It studied ed	She spot ted
1. mn. č.	We spoke	We washed ed	We studied ed	We spot ted
2. osoba	You spoke	You washed ed	You studied ed	You spot ted
3. mn. č.	They spoke	They washed ed	They studied ed	They spot ted

He talked to a lawyer last week.

I did my homework yesterday.

We spoke about movies the other day. (the other day = nedávno, onehdy, 'tuhle')

Byla jsem v nemocnici.

Ve škole jsme si přečetli anglický článek.

Did you see that butterfly?

Lyžuješ v zimě?

Byla jsi v létě v Praze?

Present continuous

Přítomný čas průběhový se používá u dějů, které probíhají právě teď, pro plány v blízké budoucnosti a pro přechodné záležitosti. Sloveso v tomto čase přibírá příponu **-ing**. Jako pomocné sloveso se používá **to be** -> **am/is/are**. V záporu se za **to be** dává záporka **NOT**.

1. j. č.	I am speaking	I am washing	I am studying	I am planning
3. j. č.	She is speaking	He is washing	It is studying	He is planning
1. mn. č.	We are speaking	We are washing	We are studying	We are planning
2. osoba	You are speaking	You are washing	You are studying	You are planning
3. mn. č.	They are speaking	They are washing	They are studying	They are planning

People are using computers to watch videos.

I am thinking about going there.

We are working on a special project this week.

She is going home tomorrow.

Nejdu do školy.

Vidíš to?

Present perfect

Předpřítomný čas (také **minulý čas nedokonavý**) je jeden ze složitějších anglických časů. Skládá se z modálního slovesa **have + přičestí předminulého (3. tvar slovesa)**. U pravidelných sloves se stejně jako v 'past simple' používá přípona **-ed**. Rozlišujeme čtyři hlavní případech využití předpřítomného času:

- 1 Pokud mluvíme o celoživotních zážitcích nebo zkušenostech
- 2 Když není určena doba v minulosti
- 3 Při popisování dějů, které začaly v minulosti a ještě neskončily
- 4 Chceme-li zjistit, zda se daná situace stala nebo ne

1. j. č.	I have spoken	I have washed	I have studied	I have planned
3. j. č.	She has spoken	He has washed	It has studied	She has planned
1. mn. č.	We have spoken	We have washed	We have studied	We have planned
2. osoba	You have spoken	You have washed	You have studied	You have planned
3. mn. č.	They have spoken	They have washed	They have studied	They have planned

(1) I have never been to Tuscany

(1) Ona dokončila střední školu.

(2) I have bought new shoes.

(2) Vyrobili jsme něco pěkného.

(3) They have been talking for twenty minutes already!

(3) Žije tu od roku 2004. (od roku = since [year])

(4) Has he been here before?

(4) Jedla si někdy wasabi?

(_) She has always been a great student.

(_) Ten film jsem viděl.

Past perfect

Předminulý čas (také **minulý čas dokonavý**) vyjadřuje, že něco bylo v minulosti dokonaného. Stejně jako čas předpřítomný čas se tvoří pomocným slovesem **have + příčestí předminulé (3. tvar slovesa)**. Sloveso **have** je tedy ale v také v minulém čase -> **had**. Tento čas se používá málo a izolovaně, například při vyprávění příběhů nebo v pracích větách. V záporu jde zkrátit **had not** na **hadn't** (u významového slovesa 'to have' se to nezkracuje).

1. j. č.	I had spoken	I had washed	I had studied	I had planned
3. j. č.	She had spoken	He had washed	It had studied	She had planned
1. mn. č.	We had spoken	We had washed	We had studied	We had planned
2. osoba	You had spoken	You had washed	You had studied	You had planned
3. mn. č.	They had spoken	They had washed	They had studied	They had planned

When I got there, everyone had already left.

We had already known that something was wrong.

I couldn't buy it because I had forgotten my wallet.

We found out that someone had stolen our cake.

Věděla jsem, že se něco stalo.

Vrátil si se, než jsme stihli uklidit v bytě. (než = before)

Past continuous

Minulý čas průběhový je velmi podobný přítomnému času průběhovému. V minulém čase průběhovém se používá **was/were + -ing** tvar významového slovesa. Tento čas se nejčastěji používá, když říkáme, že nějaký děj zrovna probíhal v určitý okamžik v minulosti. Dalším častým případem, kdy se past continuous používá je, když mluvíme o dvou nebo více činnostech, které probíhaly zároveň nezávisle na sobě.

1. j. č.	I was speaking	I was washing	I was studying	I was planning
3. j. č.	She was speaking	He was washing	It was studying	She was planning
1. mn. č.	We were speaking	We were washing	We were studying	We were planning
2. osoba	You were speaking	You were washing	You were studying	You were planning
3. mn. č.	They were speaking	They were washing	They were studying	They were planning

We were watching TV.

I was driving to work.

I was doing my homework and my friend was reading the newspaper.

Co děláš? Spal jsem...

Jedeš domů?

Četl jsem knihu.

Reported speech

Nepřímá řeč se v angličtině používá v podobných situacích jako v češtině. Samotná nepřímá řeč však v angličtině funguje trochu jinak - složitěji. Podobně jako v češtině dojde k patřičné záměně zájmeno, ale angličtina se v nepřímé řeči **posune o jeden čas dozadu** - použití čas musí odpovídat vzhledem k době, kdy se původní děj odehrál. Nepřímá řeč začíná zpravidla slovy **zájmeno + said + that...** Použití **that** jako spojky že je ale dobrovolné, věta funguje i bez ní

Přítomný čas prostý „We like trains.”	Minulý čas prostý They said that they liked trains.
Přítomný čas průběhový „I am cooking.”	Minulý čas průběhový He said he was cooking.
Předpřítomný čas „I have bought a new helicopter.”	Předminulý čas She said she had bought a new helicopter.
Předpřítomný čas průběhový „I have been waiting for you.”	Předminulý průběhový He said he had been waiting for me.
Minulý čas prostý „I made a mushroom stew.”	Předminulý čas She said she made a mushroom stew
Minulý čas průběhový „They were waiting for you.”	Předminulý průběhový We said they had been waiting for me.
Předminulý čas „I had known already.”	Nemění se (už nejde jít dál zpět) He said he had known already.
Future simple „I will help you”	WOULD I said I would help you.
GOING TO - plánovaná budoucnost „I am going to study law.”	WAS/WERE GOING TO She said she was going to study law.

Řekl, že se mně dělá v autě špatně. (carsick = pociťující nevolnost v jedoucím autě; doslova: řekl, že se v autě stanu ,carsick')

Řekla, že o tom nevěděla.

Řekli, že budou sledovat televizi. (plánovaná budoucnost)

Wish clause - přací věty

Přací věty v angličtině používají tzv. nereálný čas - na rozdíl od češtiny používá u přání minulý a předminulý čas místo podmiňovacího způsobu. Zvláštností je, že v přacím způsobu používáme u slovesa **to be** v minulém čase pouze tvar **were** (**I were, he were, she were**). Rozlišujeme dva druhy přacích vět - přítomné (minulý čas) a minulé (předminulý čas). Společným znakem je, že začínají buď vazbou **I wish.. = Přál(a) bych si, abych..**/Kéž by... nebo **If only... = Kdyby(ch) se tak...** Za 'I wish' lze dát spojku **that**.

Přací věty přítomné

Jsou to např. věty typu *kéž bych měl X, kéž bys X, kdybych tak X* apod., které vyjadřují, že je mi líto, **že mě mrzí, že něco nějak je** (či není). V těchto větách v angličtině používáme **přičestí minulé**:

I wish he knew how to do that.

I wish I were there for her.

She wishes he didn't know.

Přeje si mít klid. (doslova: Přeje si mít nějaký mír)

Kéž by mi rozuměl.

Přací věty minulé

Věty, které mluví o něčem v minulosti, kde si přejeme *kéž by se to bývalo nestalo* nebo *kéž by se bývalo něco stalo jinak*. V takových případech používáme za **I wish** nebo **If only** sloveso v **předminulém čase**.

I wish they had told me the truth.

She wishes she hadn't come there.

If only I hadn't been so rude.

Kéž by jí býval potkal dříve.

Kdyby tak bývali tehdy pilní. (pilný = diligent, tehdy = then)

Přání, aby se něco změnilo

Používáme, pokud chceme, aby se něco změnilo (hned teď nebo v budoucnosti). Tyto věci neříkají, že mě něco mrzí, ale že **chci, aby se něco nestalo**. V těchto větách se používá modální sloveso **would**.

They wish we would stop.

I wish you would stop smoking.

She wished they would leave.

Chci, abyste všichni přestali mluvit. (přestat mluvit = stop speaking)

Chci, aby přestali lhát.

Přání do budoucna

Při vyjadřování přání do budoucna se používá normální oznamovací věta se slovesem **hope = doufat, mít naději**. Ve větě potom může následovat buď **přítomný čas prostý** nebo **budoucí prostý**, pokud by jinak z věty nevyplývalo, jestli jde o děj současný nebo budoucí.

I hope it doesn't rain next week.

She hopes she makes it. (to make it = přežít [to])

I hope you will be fine.

Doufám, že nepřijdeš pozdě. (doslova ,nebudeš pozdě', pozdě = late)

Doufám, naše spolupráce bude užitečná. (naše spolupráce= our work together)

Kondicionály - podmínkové věty

V angličtině rozlišujeme čtyři druhy kondicionálů, podle toho, jak velká je šance, že určitý děj nastane. Pro uvození vedlejší věty podmínkové se používá slovo **if**, které má u každého typu kondicionálu jiný význam.

Nultý kondicionál

Nultý kondicionál, také nazývaný **kondicionál jistoty**, se používá u podmínek, u kterých jistě víme, že nastanou. To znamená poučky, obecné pravdy, přírodní jevy. Jak věta vedlejší, tak věta hlavní jsou v **přítomném času prostém**. V tomto případě **if = když**.

If it rains, you get wet.

If I am hungry, I get some food.

If I don't like something, I don't buy it.

Když jsi doma, nejsi v práci.

Když je teplo, rozteče se nám zmrzlina. (to melt = tát, roztékat se)

První kondicionál

Tento kondicionál se používá v případě, že je velká šance, že podmínka nastane, ale není stoprocentní. Je vhodný pro každodenní činnosti, události. Věta vedlejší podmínková používá **present simple**, hlavní věta je ve **future simple**. Slovo **if = jestli/pokud**.

If it rains, I will stay home.

If I see you, I will wave at you.

I will send you home, if you don't stop complaining. (to complain = stěžovat si)

Jestli bude návštěva, přinesu dort. (existenciální vazba; pozor na zavádějící časy v čj!)

Zůstaneš tady, pokud to zařídím? (zařídít=to make sth happen, zůstat=to stay)

Druhý kondicionál

Druhý typ podmínkových vět je určen situacím, kde je malá nebo i mizivá šance, že podmínka nastane. Používá se pro hypotetické situace, nebo případy, kde záleží na velké náhodě - sdělení typu „co by, kdyby“. U tohoto kondicionálu **if = kdyby**. Vedlejší věta je v **past simple**, hlavní v **podmiňovacím způsobu přítomném**. Ten se tvoří pomocí **would + infinitiv** slovesa. **Even if** se používá k vyjádření ‚i kdyby‘ nebo ‚ani‘.

Podmiňovací způsob přítomný

1. j. č.	I am speaking	I am washing	I am studying	I am planning
3. j. č.	She is speaking	He is washing	It is studying	It is planning
1. mn. č.	We are speaking	We are washing	We are studying	We are planning
2. osoba	You are speaking	You are washing	You are studying	You are planning
3. mn. č.	They are speaking	They are washing	They are studying	They are planning

If I won the lottery, I would buy a helicopter.

If he was a bird, he'd fly to Africa.

She wouldn't hurt a fly, even if she had to.

Vzali bychom tu práci, kdyby dávali více peněz. (vzít = take/accept)

Být já tebou, nejedl bych tolik mrkve.

Třetí kondicionál

Poslední druh podmínkových vět se používá, pokud je podmínka nereálná - už víme že neplatí, protože situace, které se týká, už proběhla. Říká, co by bylo, kdyby bývala byla podmínka splněna. V těchto větách **if = kdyby býval/byl**. Vedlejší věta je v čase **předminulém**, hlavní v **předpřítomném**.

If I had studied less, I would have failed the exam.

He wouldn't have been sick, if he hadn't eaten so much.

Pomohl bych, kdyby se byli zeptali.

Kdybych nebyl hlupákem, nestal bych se medvědem. (stát se = to become)